Heategu tulevikku

TALLINNA LASTEHAIGLA TOETUSFOND 20

NOVEMBER 2013

Erilehe kujundas ja toimetas Eesti Päevalehe teema- ja erilehtede osakond.

Eesti Päevaleht

Suuremeelsed annetajad Inna ja Aadu Randpalu

Tallinna Lastehaigla Toetusfond sai tänavu Kanadast Inna ja Aadu Randpalult päranduseks ligi 584 000 eurot – see on Eesti kõigi aegade suurim eraannetus. Juba oma eluajal toetas lasteta vanapaar Tallinna Lastehaigla Toetusfondi 83 000 euroga. Randpalud said oma teenete eest presidendilt 2009. aastal ka Punase Risti III järgu teenetemärgid.

Intervjuudes on Randpalud selgitanud, et esimene mõte Eesti lapsi toetada tuli neil juba 1979. aastal, kui Inna kodumaad külastas. Paraku ei tulnud nõukogude ajal toetus Kanadast kõne allagi. Uuesti tuli idee päevakorda aastaid hiljem, kui Toronto Eesti lehes kirjutati, et lastehaigla vajab abi. Randpaludel endal lapsi ei olnud, aga neil oli võimalik aidata.

1999. aastal külastasidki Randpalud Tallinnas viibides esimest korda lastehaiglat, mis ei olnud sugugi heas seisus. Paar on meenutanud, et oli kuum suvi, konditsioneeri ei olnud ja aknaid kõikjal palatites avada ei saanud. Sellest ajast annetasid Randpalud haiglale nii tihti, kui see oli võimalik ja haiglat peeti meeles ka oma testamendis. Pakutud abi eest on juba ostetud haigla radioloogiaosakonda ultraheliaparaat, onko-hematoloogiaosakonda monitor ja mitu väiksemat aparaati. Suur pärandussumma pandi toetusfondi nõukogu otsusega ootama suurt ja eriti hädavajalikku projekti, milleks võib saada lastehaigla juurde rajatava perinataalkeskuse sisustamine vajaliku aparatuuriga.

Aadu ja Inna kohtusid pärast Teist maailmasõda Rootsis, kuhu mõlemad olid sõja eest pagenud. Paar abiellus 1949. aastal ja mõned aastad hiljem koliti Kanadasse Montreali, kus Aadu töötas 26 aastat ettevõtte Dominion Engineering Company heaks – tema nimel on ka neli leiutist ja üks patent paberimasinate alal, mis kõik tagasid korraliku sissetuleku.

Oma eluajal olid Randpalud aktiivsed kogukonnategelased – Aadu oli Montreali Eesti Seltsi abiesimees, kiriku nõukogu esimees, pensionäride klubi aseesimees ja laulukoori liige. Paari suureks kireks oli ka reisimine – koos reisiti läbi kogu maailm. Kõige eredamalt jäi Innale meelde Jaapan, kus inimesed olid elegantsed ja samasuguse elegantsusega serveeriti ka toitu.

Inna Randpalu lahkus meie hulgast 2009. aasta sügisel ja Aadu aasta hiljem. Tagantjärele võiks neid iseloomustada kui äärmiselt sõbralikku, elurõõmsat ja harmoonilist paari. Nende suuremeelsete annetajate elu oli täis armastust üksteise, aga ka Eesti laste vastu.

Foto: Hele-Mai Alamaa

Taavi Rõivas
nelja-aastase tütre isa

Laps meis kõigis

Kui ma aastapäevad tagasi töökohta vahetasin, oli toona veel kolmene Miina nõutu. „Miks Sa enam riigi kodus ei tööta? Mis töö see on, mida Sa nüüd teed?" Ütlesin talle, et minu töö on aidata lapsi, kellel ei ole vanemaid või keda nende vanemad aidata ei suuda. „Kas ka neid, kes on näiteks haiged ja ei saa sellepärast kodus olla?" küsis plikatirts. „Ka neid," vastasin ja Miina jaoks oli kõik selge.

Loomulikult on vaja haigeid ja vanemliku hooleta lapsi aidata ja selle nimel on minu tütar nõus mulle ka väga pikale venivad tööpäevad andestama. Nelja-aastased ei tea sõna „empaatiline" tähendust, kuid sellele vaatamata nad lausa kiirgavad osavõtlikkusest ja hoolivusest. Neile ei pea, erinevalt mõnikord täiskasvanutest, selgitama või meelde tuletama teiste aitamise olulisust – see on mudilastele enesestmõistetav.

Kuigi need kitlid on veidi hirmutavad, siis teavad lapsed hästi, et arstid ja õed teevad neid terveks. Ega nad ju väga haiglasse sattuda taha, aga ometi teavad nad hästi, et sellist maja on väga-väga vaja ja – kui peaks midagi juhtuma – siis on äraütlemata hea, et selline maja meil Mustamäel on. Nad ei tea, millise röntgenimasina või kõnniroboti ostis haigekassa ja millise toetusfond heade inimeste abiga, aga nad teavad, et need masinad (taaskord veidi ju hirmutavad) aitavad haiguse üles leida ja kiiremini paraneda. Nad teavad, et keegi teab ja mõtleb sellele kõigele.

Tervishoiu korraldus, eelarve ja annetus on sõnad täiskasvanute maailmast, laste maailmas kuulub siiras ja piiritu tänu nendele, kes aitavad. Täiskasvanutena on meie asi mõelda süsteemile ja detailidele, kuidas kõik toimib – kust tuleb raha arstide palgaks ja seadmete ostuks ning milline soetus või otsus aitab astuda ravi kvaliteedis suurima sammu edasi. Täiskasvanute maailm näib koosnevat rehkendamisest, keerulistest otsustest ja rasketest valikutest. Küllap koosnebki, aga siiski õnneks mitte ainult.

Me kõik oleme olnud lapsed, meis on jätkuvalt siiras soov lihtsalt head teha. On ju? Muidugi on... Kõik me ei saa olla arstid või tervishoiukorraldajad, küll aga saab igaüks meist aidata Tallinna Lastehaigla Toetusfondi kaudu. Ja kuigi meie kõigi sotsiaal- ja muudest maksudest kogutud miljardis on igaühe panust hästi tunda, on vabatahtlik lisapanus alati teretulnud. Summast sõltumata, tahe loeb.

Erakorraline kiirabi – nii abiandjale kui ka -saajale

Tanel Ross
haigekassa juhatuse esimees

Ühiskond, mis suu-dab ennast ise aidata, on vaimselt terve ühiskond. Heategevus aitab meeles pidada, et ühiskond ei toetu pelgalt sellele, mida me koos niikuinii tahame ja suudame ära teha, vaid selles on ennastsalgavat tegutsemistahet – muuta elu meie ümber ilusamaks ilma sellest ise otsest kasu saamata.

Heategevus on arenenud ühiskonna iseenesestmõistetav osa – me toetume lisaks ühiselt kokku lepitule ka üksteisele. Alati on keegi, keda saame, tahame ja keda on vaja aidata. Ent sageli on vaja seda kohe, kiiresti ja ootamatult. Need on olukorrad, kus riiklikud süsteemid ei saa reeglina näidata piisavat paindlikkust ning reageerida nüüd ja kohe. Tervishoiuteenustest rääkides tuleb siinkohal silmas pidada Eesti riigis kehtivat solidaarset ravikindlustussüsteemi. See tähendab, et kõigile võrdselt kättesaadavate ja kvaliteetsete tervishoiuteenuste pakkumiseks peab süsteem toimima väga kindlate põhimõtete järgi. Ressursid on piiratud ja nende jaotamine hoolikalt planeeritud. Raha jagamisel tuleb lähtuda meditsiinilise tõenduspõhisuse, kuluefektiivsuse ja kõigile võrdse kättesaadavuse printsiipidest. Need põhimõtted ei jäta ruumi erakorralisteks juhtumiteks.

Siinkohal on võimalus initsiatiivi haaramiseks mittetulundussektoril. Tallinna Lastehaigla Toetusfond on sellise initsiatiivi heaks näiteks – eraalgatuse toel on seal, kus riiklik süsteem on võimetu, aidatud nii haigeid lapsi, arste, vanemaid kui ka ühiskonda laiemalt.

Heategevusfond on suutnud koondada oma ressursid ja panustada just siis, kui vajadus tekib. Selles mõttes on tema roll väga eriline. Ta on paljude vajaduste tõeline kiirabi ja sageli ka erakorraline abi.

Heategevus läheb üle piiride

Heategevusfondide tugi laiendab riigi võimalusi – annetajad hindavad innovatsiooni ja aitavad astuda raamidest välja. Kõige silmapaistvamaks näiteks on selles vallas kahtlemata annetajate toel lastehaiglasse soetatud kõnnirobot.

Toetusfond alustas innovaatilise aparaadi jaoks raha kogumist, hiljem tuli riik appi ning finantseeris lõpuks olulise osa kogu projektist. Ning mitte ainult Eesti riik, vaid ka Šveitsi riik. Kui kodust piisavat tuge ei leia, võib leida seda välismaalt. Tähis on unistus ja tahe.

Heategevust vajavad täpselt samuti küpsed ühiskonnad, kus on aastatepikkused heategevuslikud traditsioonid ja annetamine on loomulik osa kultuurist. Küsimus pole ainult materiaalsetes vajadustes, vaid mõtteviisis ja heasoovlikkuses. Me ainult ei pea, vaid võiksime tunda soovi ja vajadust aidata neid, kes selleta hakkama ei saa.

Heategija terveneb ka ise

Uuringud näitavad, et annetamine suurendab emotsionaalset rahulolu ja mõjub hästi heategija vaimsele tervisele. Seda võin oma kogemusest kinnitada. Eriti tänuväärne ja südant soojendav on heategu, mis on suunatud lastele. Neile, kes pole ise oma probleemide põhjustajaks ega suuda ise ka midagi nende lahendamiseks ette võtta.

Tallinna Lastehaigla Toetusfond püüdleb selle poole, et lastele oleks tagatud parim võimalik meditsiiniline abi. Seda teeb ka riiklikku ravikindlustust pakkuv haigekassa, kuid olukorras, kus ressurss on piiratud ning ühtlasi tuleb tagada kvaliteetne ja võrdselt kättesaadav arstiabi Eesti 1,2 miljonile ravikindlustust omavale inimesele, ei ole võimalik panustada erakordsetesse algatustesse – olgu need siis kõige moodsamad ja kallimad ravimid või uued tehnoloogiad.

Siinkohal on mittetulundussektori heategevuslikel algatustel märkimisväärne roll ühiskonna meditsiinilise turvalisuse tagamisel. See ei aita ainult konkreetset ravimit või meditsiinilist aparaati vajavat last, vaid kogu ühiskonda. Filantroopia pakub võimaluse teha head ja näidata empaatiat neil, kelle võimalused seda lubavad. Kahtlemata lasub kõige selle juures väga suur vastutus ka annetuste kogujal – ka heategevuslikku raha tuleb kasutada vastutustundlikult ja otstarbekalt, arvestades reaalseid vajadusi ja võimalusi. Haigekassale on Tallinna Lastehaigla Toetusfond koostööpartner, kes tuleb meile appi ja vastupidi. Meil on sama eesmärk – tervem Eesti.

Eesmärgiks on võimalikult parim abi lastele

Foto: Terje Lepp/Äripäev

Katrin Luts
SA Tallinna Lastehaigla juhatuse esimees

Tallinna Lastehaigla on täna Eestis ainus tervishoiuasutus, mis tegeleb ainult lastega. Arvan, et see on väärtus, mida tuleks hoida ka edaspidi. Loodan, et lapsed ja lapsevanemad, kes on meie haiglast abi saanud, toetavad seda mõtet.

Meditsiin on kiiresti arenev valdkond, mis puudutab igaühte meist. Vaatamata majanduslikule seisule ja väikesele rahvaarvule on meil kõigil õigustatud ootus, et meile suudetakse pakkuda vajadusel abi, mis vastab arenenud riikide tasemele.

Eesti elanikest moodustavad lapsed ligikaudu 20%. Seega on lapsi meil suurusjärgus 260 000. Tallinna Lastehaigla peab tagama abi kahele kolmandikule neist. Õnneks on enamik lastest terved või nende tervisrikked on peamiselt tavapärased lapseea haigused, mille diagnostika ja ravi ei eelda nüüdisaegset ja kallist meditsiinitehnikat. Seega jääb väike arv lapsi, kelle tarbeks vajame tehnoloogiat ja seadmeid. On üldteada fakt, et meditsiinitehnoloogia on kiiresti arenev ja kallis. Maksumaksja raha eest suudavad vaid vähesed rikkad riigid ja suured keskused pakkuda abi, mis baseerub tehnika viimastel saavutustel. Mida väiksem on elanike arv, seda kulukamaks see kujuneb. See on ka põhjus, miks laste tervishoiuasutuste vabatahtlik toetamine on arenenud riikides toiminud juba aastakümneid.

On heameel tõdeda, et nüüd juba üle 20 aasta tegutsenud Tallinna Lastehaigla Toetusfond pani sellisele aitamisele aluse ka Eestis. See oli mitte ainult ühe organisatsiooni moodustamine, vaid mõttemaailma muutus meie noores riigis. Arvestades meie laste väikest hulka, ei oleks n-ö haigekassa finantsidest olnud võimalik soetada ja uuendada küllalt olulist osa lastehaigla aparatuurist ja seadmetest, mis täna on igapäevases kasutuses. Meie arstid ja õed, aga ka patsiendid peavad nende seadmete olemasolu iseenesest mõistetavaks ja ilmselt see peabki nii olema.

Samas on hea aeg-ajalt korraks mõelda tagamaade üle. Olen arvamusel, et heateost saavad abi ja tuge nii saaja kui ka andja.

Loodan, et see kahepoolne tugi jätkub tänu toimekatele inimestele ka edaspidi.

Annetus kinnitab **armastust**

Evelin Ilves
Tallinna Lastehaigla Toetusfondi patroon

Tallinna Lastehaigla Toetusfondile oli käesolev aasta mitmes mõttes eriline. Aasta algul tähistasime 1993. aastal asutatud toetusfondi 20. tegevusaastat.

Kumus korraldatud heategevuskonverentsi aukülaline ja peaesineja, armastatud lasteraamatute illustraator Ilon Wikland pani kogu rahval silmad särama.

Vaatasime koos tagasi, kuid rohkem edasi. Andsime välja raamatu „Heategu tulevikku", mis 20 aasta jooksul tehtu kokku võttis. Selgus, et tehtud on väga palju. Head.

Heategevus aitab muuta ühiskonda sõbralikumaks ja üksteisest hoolivamaks. Mida rohkem on inimeste vahel soojust ja armastust, seda tervemad me oleme. Tervis on hindamatu väärtus täiskasvanule, kuid eriti lapsele. Tervis on täisväärtusliku elu oluline koostisosa. Eriti elu alguses, esimestest sekundistest ja minutitest.

Toetusfondi juubeliaasta teine suursündmus oli Kanadast saadud Eesti kõigi aegade suurim heategevuseks annetatud pärandus – 584 000 eurot. Selle muljetavaldava summa jätsid Eesti lastele abielupaar Inna ja Aadu Randpalu. Plaanime seda pärandust kasutada Tallinna Lastehaigla juurde rajatava perinataalkeskuse sisustamisel. Side kodumaaga on paljudel võõrsil elavatel inimestel tõsisem ja tihedam, kui arvata oskame. Randpalude pärandus polnud fondile sel aastal ainus omataoline. Toetusfondile jäetud raha teeb palju head Eesti tulevikule – need annetused on õilsad.

Kuigi viimastel aastatel on toetusfondil olnud mitmeid suuri töövõite – näiteks kõniroboti projekt, mis oli seni suurim eraalgatuslik annetuskampaania Eestis kogusummas 313 000 eurot ning juba detsembri keskel jõuab Eestisse koostöös Kanal 2 saatega „Tähed jääl" ja AS-i Selver soetatud uhiuus reanimobiil, mille maksumus on 131 000 eurot – on meie soov viia elu edasi järjepidevalt loorberitele puhkama jäämata.

Järgmisel aastal alustatakse Tallinna Lastehaigla juures vaimse tervise keskuse ehitust, plaanis on perinataalkeskuse rajamine. Osa meditsiinitehnikast vajab uuendamist, sh intensiivraviosakonnas. Palju sellest, mida teha plaanime, on suur tugi haiglale ja haigetele lastele – me jõuame annetuste toel palju kiiremini üha kvaliteetsema ja tõhusama arstiabini. Isegi kui laps ja tema vanemad tulevad haiglasse kurva meelega, peaksid nad lahkuma rõõmsamalt ja lootusrikkamalt.

Siiski pole toetusfondi roll üksnes Tallinna Lastehaigla ja haigete laste aitamine. Toetusfond on eeskujuks kõigile Eesti inimestele, et näidata, kuidas kaastundliku suhtumisega muutub elu Eestis palju paremaks. Toetusfondi mõte on lisaks haigetele lastele ravida ühiskonda – annetamine on kõige tõhusam ravim enesekeskusse vastu. Eesti vanima ja suurima heategevusfondina on meil selleks ka kohustus.

Arstina tean, et heasoovlikkus ja südamlikkus aitavad haigetel kiiremini terveneda. Välise keskkonna mõju on sedavõrd suur. Läheneva isadepäeva taustal – me vajame üksteise tuge perekonnas ja ühiskonnas, et oleks vähem haigust ja valu, kurbust ja ahastust. Isaks saada on au. Isaks jääda on töö. Selle töö nimi on armastus. Olgu meil seda rohkem ja rohkem. Iga päev. Head isadepäeva!

Issi, aita mul **terveks saada!**

Janek Mäggi
Tallinna Lastehaigla Toetusfondi nõukogu esimees

See Tallinna Lastehaigla Toetusfondi ajaleht on esimene, mis ilmub isadepäevaks. Oleme üheskoos tajunud, et on hea, kui isa teab mitte ainult seda, et laps on haige, vaid aitab teda ravida ja oskab seda teha. Kui last toetab ema kõrval ka isa, saab ta kaks korda kiiremini terveks. Hea isa on isa, kes on olemas. Alati.

Olen Tallinna Lastehaigla Toetusfondi nõukogu liige olnud 11 aastat. Selle aja jooksul on mul üks laps juurde sündinud ja vanemad lapsed suureks kasvanud. Joonatan on 14, Morten saab veel sel aastal 13 ja Jette Marie on 8. Iga lapse haigus või mure on minu haigus või mure. Kasvamise-kasvatamise töö pole olnud kerge, kuid see on tee tulevikku.

Lapsi on lihtsam mõista, kui oled nende vaeva ja valu lähedalt näinud. Kui Joonatan väike oli, käisime lastehaiglas mitu aastat väga tihedalt. Keegi ei taha haiglasse sattuda, ent kui on vaja, annavad haigla ja arstid juurde kindlustunnet. Ravib teadmine, et oled parimates kätes.

Viimastel aastatel on toetusfondi kogutud summad olnud suured, sadades tuhandetes eurodes, ja me oleme saanud teha väga palju head. Meie mõte on lihtne – tahame, et lastehaigla saaks võimalikult kiiresti endale parimaks raviks vajaliku aparatuuri ja tehnika. Olgu annetajate motiivis tänutunne või soov teisi aidata – kui teeme koos üllaid asju, muutume kõik koos üllamaks.

Isa on tervem, kui tal on terve suhe oma lastega ja lapsed on terved. Kuigi elu on keeruliste pööretega ja kõiki asju me muuta ei saa, määrab meie suhtumine ja tugi väga palju. Mida tervemad on meie lapsed, seda tervemad on isad ja emad. Aidates lapsi, saame aidata nende vanemaid. Laste valu on igavesti vanemate valu. Ja vanemate vaimne valu võib olla sama suur kui nende laste füüsiline valu.

2013. aasta jooksul tehtust tooksin esile aasta algul toetusfondi 20. sünnipäeva puhul korraldatud konverentsi „Heategu tulevikku" ja sel puhul välja antud juubeliraamatu. Lisaks kogutud rahale ja soetatud aparatuurile või reanimobiilile tahame ravida kogu ühiskonda ning seetõttu teeme hoolega ka heategevusalast teavitustööd. Ravime lapsi, vanemaid ja ühiskonda.

Küsimusele, miks on parem olla hea kui kuri ja saamahimuline, polegi nii lihtne vastata. Kuid me oleme sellele vastamisega päris palju vaeva näinud. Usun, et juba päris palju eestimaalased valivad pigem hea kui kurja. Armastust on alati vähe ja püüame seda siis külvata. Kõik need väikesed seemned, mida teie, head annetajad, olete külvanud, on lastehaigla väga tublid arstid kasvama pannud.

Mulle meeldib väga isa olla. Mida suuremaks lapsed saavad, seda suuremaks muutub rõõm, et nad olemas on. Et oleme koos. Et nad on terved ja tublid. Isadepäeva eel tahan kutsuda kõiki isasid oma rolli armastama. Võib-olla see ongi meie suurim kutsumus, millega saame aidata ühiskonda ja iseennast. Et elu läheb edasi – võimalikult rõõmsalt.

Tänan kõiki, kes on toetusfondi kaudu annetanud raha või aega, et haiged lapsed rutem terveneksid. Et valu oleks vähem, et tuju oleks parem. Sest valu nägemine pole nii valus, kui saad seda valu leevendada või hoopis selle ära pühkida.

Teiste peale loota ei tasu – küll keegi teeb, küll riik teeb, küll keegi annetab... Annetagem ise – see aitab meil endil elada. Kes on valmis, kirjutage või helistage meile. Tulge kohale, sest meil on veel palju teha. Teeme koos!

Tasuline nõuandetelefon

1599

Lastearst kuuleb

Vastavad kogenud lastearstid
kell 8-24 E-P
kõneminuti hind 1€

Tallinna Lastehaigla Toetusfondil täitus tänavu 20. tegutsemisaasta

Tallinna Lastehaigla Toetusfond tähistas oma 20. tegutsemisaastat jaanuaris Kumus toimunud heategevuskonverentsiga „Heategu tulevikku". Avaettekandega astus üles tuntud lasteraamatute illustraator Ilon Wikland. Heategevuse tulevikuväljavaadetest Eestis rääkisid veel Evelin Ilves, Taavi Rõivas, Andrus Aljas, Janek Mäggi, Urmas Oru, Pille Lill, Lea Kõiv, Erkki Peegel, Rein Kilk ja Haldo Oravas.

Tallinna Lastehaigla Toetusfondi patroon Evelin Ilves vahetab häid mõtteid Ilon Wiklandiga.

Kaugelt Torontost tulnud külaline Lea Kõiv rääkis heategevusest Kanadas ja sealsete eestlaste hulgas.

Tallinna Lastehaigla Toetusfondi õnnitleb Pelgulinna Sünnitusmaja Toetusfondi patroon Laine Randjärv.

Tallinna Lastehaigla Toetusfondi juhataja Inna Kramer (paremal).

Toetusfondi kauaaegne sõber ja toetaja kunstnik Tauno Kangro.

Heategevuskonverentsi juhtis Tallinna Lastehaigla Toetusfondi nõukogu esimees Janek Mäggi.

Sotsiaalminister Taavi Rõivas rääkis konverentsil eraalgatuse rollist ühiskonna valu leevendamisel.

Esimesed raamatud said toetusfondi asutajaliikmed Tiit Kõuhkna, Merike Martinson, Adik Levin.

Kanal 2 peadirektor Urmas Oru astus konverentsil üles ettekandega „Kas heategu saab olla ka meelelahutus?".

Ettevõtja Rein Kilk ja Viimsi vallavanem Haldo Oravas arutlesid teemal „Kuidas ühiskonda heategevusse rohkem kaasata?".

Vestlusringis on toetusfondi pikaaegne toetaja Tõnu Tõniste AS-ist LTT ja fondi vabatahtlikud Heli Kraft, Margit Venesaar, Inge Laus.

Ilon Wikland sõnas oma ettekandes, et haigel lapsel peavad olema lapsepõlverõõmud, mis aitavad tal kiiremini terveks saada – ka tema enda kunstnikutee sai alguse haigevoodis joonistama hakates.

Juubeli puhul ilmunud raamat „Heategu tulevikku" võtab kokku fondi suurimad saavutused, räägib igapäevatööst ja tutvustab fondiga seotud isikuid läbi aastate.

Mis aitaks väikest Jussi*?

Laura ei kaota usku, et ühel ilusal päeval on tema pisipoja raskekujuline ravile allumatu epilepsia päriselt seljatatud ja Juss jätkab arenemist sealt, kus see omal ajal pooleli jäi.

Seni on suur abi toetusfondi ostetud ravimist, mis tõvehoogusid kontrolli all hoiab.

Kuidas Juss haigeks jäi või kust see haigus tuli?
Juss sündis perre väga oodatud teise lapsena. Rasedus läks kenasti, sünnitus samuti. Kõik oli hästi, aga viiekuusena oli Jussil esimene krambihoog. See kestis kaua, kutsusin kiirabi ja meid viidi haiglasse. Kui hoog läbi, magas poiss rahulikult edasi, nagu poleks midagi juhtunud. Arst tuli ja ütles, et peaksime minema uuringutele – see võib olla epilepsia...

Kust haigus tuli, me ei tea. Sugugi võsas seda pole. Ma isegi ei teadnud sellisest haigusest midagi – peale nimetuse, mida olin kusagilt kuulnud, ja teadmise, et seda põevad täiskasvanud.

Kui kiiresti diagnoos kinnitati?
Kui lastehaiglasse uuringutele tulime, oli kõik korras. Diagnoosimiseks vaadatakse ainevahetusnähte ja mis tüüpiline – tehakse magnetuuring, EEG. Meie puhul oli see puhas! Kinnitasime juba endale, et kõik saab korda ja hoog ei kordu enam kunagi, kuni tuli järgmine epilepsiahoog. Juss oli kaheksakuune, kui alustasime ravi ja lõputut uuringutel käimist. See kõik on olnud väga, väga raske.

Epilepsiahoog võib väikest last tabada mis iganes ajal ja kohas igasuguse loogika või seoseta. Ta võib kukkuda pikali hetkega, kõnni pealt tänaval, trepist üles minnes või kangestuda, silmad peas pöörlemas. Mingil ajal käisime pojal kogu aeg kannul, kartes paaniliselt, kust see pauk nüüd tuleb.

Aja möödudes õpib haigust rohkem tundma ja märke nägema. Epilepsia võtab igale lapsele iseloomuliku vormi – igale põdejale on hoo-ohtlikud kindlad ajad päeva jooksul. Ent asjad võivad muutuda päevapealt ja saavutatud stabiilsus on taas kui peoga pühitud.

Praegu on meie hood ainult hommikuti, une ajal. Mis tähendab, et lihtne on last lasteaeda viia – tema elu pole enam otseselt ohus.

Osal lastel saab epilepsiat sõna otseses mõttes „välja opereerida"?
Jah, need on haigusvormid, mis on seotud mingi kasvajaga. Siis on kindel hulk hoogusid, mis jäävadki ühekordseks. Samuti on väga suur protsent lapseea epilepsiat, mille puhul on teada, et täiskasvanuks saades on haigusest välja kasvatud. Kahjuks on meie haigusvorm see kõige raskem, seotud ainevahetushäiretega. Selline epilepsia on ravile allumatu.

Leevendust või ravi on Juss ometi saanud?
Medikamentoosne ravi, nii nagu meie raviarst dr Valentin Sander meile on seletanud, on äärmiselt kitsas koridor ja lihtloogikale – sümptomid ja ravi sellised – allumatu. Tegelikult on see lõputu katsetamine, raviminimetuste ning koguste timmimine katse ja eksituse meetodil. Kui üht inimest mingi ravim aitab, siis teise puhul ei pruugi see nii olla. Vastupidi – sama ravim võib teisel kutsuda esile veel rohkem hoogusid. Kui aga nimetuse ja kogusega täppi tabada, võib saada lapse haigushoovabaks.

Jussi puhul on õige tablett ja kogus leitud?
Meie puhul on ravimiarsenal olnud väga kitsas. Üks vähestest valikrohtudest Jussi puhul on üks uue põlvkonna ravim, millest kuulsime esimest korda dr Sanderilt, kui poiss oli kolmeaastane. Aga et see on nn müügiloata ravim ja ei kuulu haigekassa kompenseeritavate hulka, peame seda ise ostma. Rohi on kallis. Jussile vajaliku kuuajalise koguse saab hulgifirmadelt 200, Soome apteekide vabamüügist 300 euro eest.

On erandjuhtumeid, kus haigekassa ravimit hüvitab, aga meie taotlusele, mille eest dr Sander on maruliselt võidelnud, vastati eitavalt. Siis pöördusimegi tema soovitusel otse toetusfondi poole, kes meile kiiresti ja rõõmuga vastu tuli. Ent sajaprotsendilist efektiivsust ei anna meie pojale isegi see ravim.

Miks?
Ütleme nii, et tänu rohule on ootamatud epilepsiahood välditud. Need hood, mis sellegipoolest hommikuune ajal esile tulevad, kestavad nii lühikest aega, et Juss on pärast vaid pisut uimane. Võrdluseks: varasemad hood ei lõppenud enne, kui kiirabi need arstimitega maha võttis. Järgnes pikk haiglas toibumine, jalulesaamine, kuni järgmise korrani.

Ent anname endale aru, et isegi parim rohi on vaid valik halva ja väga halva vahel, kuigi, jah – kui olete näinud epilepsiahoos väikelast, siis te ei kõhkle, millist valikut langetada.

Te teete kõik selle ärahoidmiseks?
Jah. Dilemma on selles, et iga ravim lõhub ja koormab organismi, sest peab enne ajju jõudmist läbima maksa (sestap jälgitakse väga tähelepanelikult ka Jussi maksanäitajaid). Ja rohi, mis on mõeldud aju elektriimpulsi maha võtmiseks, võtab arvatavasti maha kõike muudki.

Kui Jussike veel imik oli, nutsin alati, kui pidin talle suures koguses keemiat sisse kühveldama. See tundus nii ebaõiglane ja arusaamatu. Seda enam, et Jussi vanem vend on täiesti terve ja pole elus üldse tablette söönud – tema külmetusi oleme ravinud vaid ingveritee ja meega...

Teisalt lõhuvad ajurakke epilepsiahood ise. Kusjuures pole vahet, kas hood on pikad või lühikesed või toimuvad varjatult, ilma et kõrvalseisja neid isegi märkaks. Pärast kontrollimata epilepsiahoo kordi on laps olnud kui läbi klopitud. Mäletan aegu, kus Juss tundis ennast nii halvasti, et suutis ainult nutta-karjuda.

Kas tõesti pole kas või avastamisjärgus meetodit või muud võimalust epilepsia raviks?
Teadus areneb kiiresti. Ehk on selline meetod juba kellegi ideevihikus või tullakse peatselt välja uue, turvalisema medikamendiga. Praegu oleme ära proovinud kõik teadaolevad teaduspõhised, aga ka alternatiivravivõimalused, sh ravimist loobumise – see tegi olukorra hoopis hullemaks.

Tegelikult loodan siiani, et iga epilepsiahoog on viimane. Üldiselt oleme abikaasaga optimistlikud ja ühes paadis. Alla me ei anna. Kusagil on midagi kinni – miks see haigus meie perre tuli, millised on lahendused? Kes teab, kuidas abi meieni jõuab või kuidas me selle kätte saame.

Aga väike Juss ise, kuidas tal läheb?
Ta on eakaaslastest tugevasti maas. Kuni kolmeaastaseks saamiseni oli tema areng veel normipärane, kuid pärast seda oleks kõik justkui vastu seina põrganud. See teeb kurvaks. On peresid, kelle laps on saanud sünnitrauma, aga kelle seisund sellegipoolest arstide hoole all aina paremaks läheb. Meie Juss seevastu oli arenguline, normaalne laps. Ma ei tea, kas selles on süüdi ravimid või on teinud haigus oma töö, aga kui veel kaks-kolm aastat tagasi suutis Juss rääkida lühikesi lauseid, siis praegu tunneb ta vaid üksikuid sõnu: „emme", „issi", „mämm-mämm".

Talle meeldivad autod, pusled, kindlad multifilmid, raamatud, mängud, mis on ühekülgsed ja kinni ajas, kus haigus veel nii aktiivne polnud. Kui vend joonistab, joonistab ka tema – see tähendab üle paberi tõmmatud sika-poka joonerägastikke.

Juss käib lasteaia arendusrühmas.

* Nimi muudetud

Intervjuu on tehtud 7. oktoobril 2013, viis aastat pärast poisi esimest epilepsiahoogu.

Kommentaar

Valentin Sander
Tallinna Lastehaigla neuroloogia- ja taastusraviosakonna juhataja

Jussi haiguse lugu on üsna unikaalne. Tegu on haruldase haigusvormiga: kui Eestis on umbes 1500 epilepsiahaiget last, siis sellist epilepsia vormi põdevaid lapsi on avastatud ainult 6. Tegu on geenidefektist tingitud epilepsia vormiga, mille tõttu on häiritud naatriumi iooni liikumine läbi rakukesta. Tulemuseks on ajurakkude ülemäärane elektriline laetus ja sellega seotud sagedased epilepsiahood, koos sellega ka võimetus eakaaslastega võrdse kiirusega areneda.

Tõele au andes ei ole selle haigusvormi ravi seni kuskil maailmas eriti edukas. Tõsi, välja on töötatud ravim, millel on teistest ravimitest oluliselt efektiivsem epilepsiahooge vältiv toime. Tahtsime seda ka Jussil kasutada, aga ette jäi haigekassa jäik mehhanism, mis ei võimaldanud laiendada sellele ravimile 100% hinnasoodustust, mida saavad kasutada teiste epilepsiaravimite kasutajad. Haigekassa lähtub siin nn võrdse kohtlemise printsiibist, kuid Jussi konkreetsel näitel on just tema ebavõrdselt koheldud ja ei saa endale lubada ravi, mis teda aitab.

Tegelikult tõstatub Jussi haigusjuhu kaudu laiem probleem, mille lahendamist alles hakatakse välja töötama: kuidas ravida neid, kelle haigus on haruldane, keda on Eestis näiteks ainult üks, viis või 20. Keda pole võimalik sobitada soodusravi saajate nimekirja.

Jussile leiti lahendus – tema ravi toetab toetusfond. Aga see pole jätkusuutlik, sest kui tulevad uued haruldaste haiguste põdejad oma rahastamissooviga, hakatakse uustulnukaid ebavõrdselt kohtlema, sest raha lihtsalt ei jätku teistele.

Aga jumal tänatud, on toetusfond ja selle taga seisvad sajad Head Eesti Inimesed, tänu kellele saame aidata neid, kelle jaoks riigil paindlikkust ei jätku.

Jussile ja tema perele edu, mille või kelle läbi see ka ei tuleks!

Andmisrõõm on suurim rõõm

Riho Purje
BDP Eesti OÜ juhatuse liige

BDP Eesti heategevusalane koostöö Tallinna Lastehaigla Toetusfondiga on väldanud kaheksa aastat. Selle aja jooksul kogunenud 36 000 euro suuruse toetusega oleme saanud teha palju head. Võimalus aidata väikeseid abivajajaid on nii meile kui ka meie klientidele vaieldamatult suurim eelisõigus.

Oma põhilises tegevusvaldkonnas (kontori-, kirja- ja koolikaupade hulgimüük) tegutsedes jõudsime üpris kiiresti järeldusele, et lastele (eriti kiiret tervenemist vajavatele lastele) suunatud tugi on see, milles peame meie oma panuse andma. Nende aastate jooksul on Penteli kaubamärki kandvate toodete turustajad, edasimüüjad ja kasutajad osalenud selles projektis ning andnud seeläbi omapoolse äärmiselt tänuväärse panuse haigestunud laste kiiresse paranemisse. Penteli toodete müüjate ja kasutajate abi tulemusel on nende aastate jooksul saanud lastehaigla muu hulgas soetada kõnniroboti, ehhokardiograafi, operatsioonilaua, ennetähtaegsete vastsündinute raviks vajaliku aparatuuri, transportkuvöösi. Samuti on abistatud riskivastsündinute tervisekeskuse rajamisel. Selliselt igapäevaselt vajaminevate lihtsate toodete, kirjutusvahendite hankimisel valiku tegemise läbi aitame kõik koos ka edaspidi laste tervenemisele kaasa. Andmisrõõm on teadupoolest suurim rõõm ja Penteli tooteid kasutades saame kõik koos ühiselt sellest rõõmust osa.

Igapäevaelus võtame pidevalt vastu erineva keerukusastmega otsuseid. Abivajaja märkamine peaks aga olema iga inimese loomupärane hoiak. Aidata saame kindlasti ja alati, isiklikest materiaalsetest võimalustest sõltumata, olles hoolivad ja panustades oma hindamatu väärtusega aega. Just see on põhiväärtus, mida oma lastele maast madalast edasi anda.

Soovin südamest tänada kõiki meie kliente, kes on sellisel lihtsal viisil andnud oma panuse meie ühiskonna pisemate liikmete kiireks paranemiseks. Samuti ütlen aitäh toetusfondile – just teie olete andnud meile võimaluse aidata.

Ülekaaluliste laste terviselaager – liikumisrõõm terveks eluks

Tallinna Lastehaigla Toetusfondi ja taastusraviosakonna korraldatud kümnepäevane ülekaaluliste laste laager Jänedal röövis iga osalise vöökohalt keskmiselt 3,5 kg.

Suurim kaotaja 5,2 kiloga oli enne 101 kilo kaalunud 14-aastane poiss.

5.–14. augustini toimunud rohke füüsilise liikumise laagri esimesel päeval kaaluti, hinnati ja mõõdeti saabujad üle: kilod, kehamassiindeks (KMI), kehaline võimekus. Kaalumine toimus igal hommikul, laagri lõpus arvutati KMI uuesti ümber ja analüüsiti teisi näitajaid.

Päevas oli neli reguleeritud toidukorda. Taskuraha lastele kaasa anda ei soovitatud ja kiusatusttekitavaid poode-kohvikuid teele ei jäänud. Sohki tegemisel, nt salaja kodust kaasavõetud šokolaadikommide söömisel polnud mõtet.

„Lõpuks võistles iga laps esmalt iseendaga, kuigi loomulikult võrreldi, kes oma näitajaid enam parandada suudab," ütlevad kilode, grammide ja sentimeetrite üle arvet pidanud kasvatajad Margit Juudas, Pille Karp, Juta Lusti ja Mary Tordt.

Nemad koostasid ka sündmuste ja treeningute plaani, mis väsitas ja hõivas laagrilised nii, et need igal õhtul kl 22 rampväsinult voodisse vajusid.

Päevaplaan oli rangelt korraldatud. Hommikusele kaalumisele järgnes jooks järve äärde, ujumine ja hommikusöök. Siis oli kuni lõunasöögini aeg matkaks kas jalgrattal, jalgsi, räätsadel Kõrvemaa rabas või takistusterohketeks teekondadeks Aegviidu seikluspargis. Seejärel ujumine, ratsutamis- ja rahvatantsutunnid, pallimäng jm vaba aja tegevused, nagu keraamika- või maalimisringid. Oli veel ka keerulisem orienteerumismäng, ekskursioon Jäneda mõisa aladel ja botaanikatund-jalgsimatk loodusloõpetajaga.

Õhtusöögijärgne aeg pärast kl 18.30 oli laste enda päralt, kuid tubaseid ja sportlikke mänge peeti hiliste tundideni.

„Jäneda põhikoolist tuli meile appi huviringide õpetajaid. Paljude laste lemmikalaks kujunes üllatuslikult rahvatants," ütleb Juta Lusti. „Kui esimesse trenni palju huvilisi polnud, siis teise tahtsid minna kõik. Laagri toredaim kaasanne oli aga see, et enam-vähem samast kaalukategooriast ja sama probleemiga lapsed tundsid end isekeskis vabalt ning leidsid endale palju uusi sõpru."

Tõehetk saabus viimasel rivistusel, kui osalejate püksid-seelikud puusadelt maha kippusid libisema.

„Nii suurt imet, et pooleteise nädalaga paksukesest sale saaks, me teha ei suuda ega tohigi," naerab Mary Tordt, „kuid maha olid võtnud ja tervisenäitajaid parandanud kõik. Isegi täiskasvanud ja kasvataja Pille Karbi normaalkaalus poeg. Meie peamine soov oli näidata lastele, kui suurt rõõmu ja kasu tervisele võib anda liikumine omas tempos, tulemusi samm-sammult parandades. Kui oleme suutnud neisse sisestada liikumise rõõmu, oleme loodetavasti teinud midagi suuremat kui ajutine kampaania."

Laagrilised (20 last) olid peamiselt Tallinna Lastehaigla endokrinoloogiateenistuse kaalukamad patsiendid ja kasvatajad neuroloogia-taastus-raviosakonna füsioterapeudid.

Laagrikulud kandis Tallinna Lastehaigla Toetusfond Coca-Cola Balticsi abiga. Coca-Cola Baltics korraldas heategevusliku jõulukampaania haigete laste toetuseks juba kolmandat aastat.

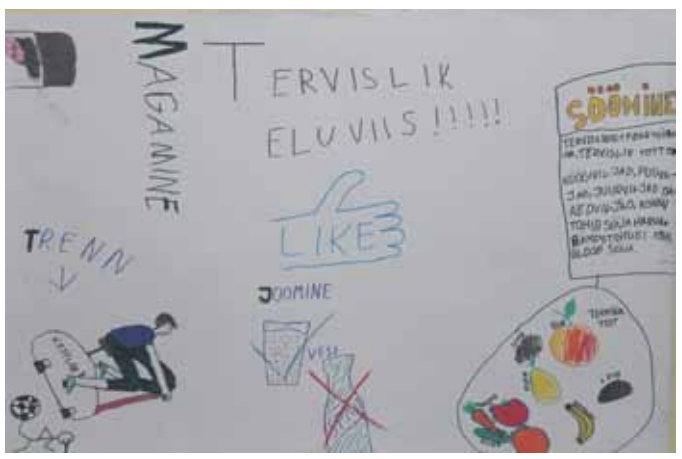

Rohkem pehmosid mehi!

Erki Peegel
Tallinna Lastehaigla
Toetusfondi nõukogu liige

Mina pole isaks sündinud. Olen isaks kasvanud. Kui mu esimene poeg sündis, oli peres rollijaotus ikka peamiselt nii, et naine oli lapsega ja mina aitasin neid pärast tööd, peamiselt söögitegemisega. Kui nüüd sellele esimese lapse sünni algusele tagasi vaatan, siis ega see väikemees mind ikka üsna pikalt oma suurimaks sõbraks ei pidanud, hädaolukorras oli nõus minuga leppima. Hakkasime sõbrunema siis, kui kutil jalad all ja esimesed sõnad suus – ta oli siis umbes aastane. Tõenäoliselt üsna tuttav olukord paljudele peredele. Lapse kasvades loomulikult meie kiindumus teineteisesse suurenes, kuid näiteks perearsti juures, juuksuris ja no teate küll, muudes sellistes üsna ebamugavates olukordades lapsega viibimised olid ikka naise toimetada. Palju muutus siis, kui laps kaheaastaselt tõsise terviserikkega haiglasse sattus ja abikaasa emotsionaalselt kogu temal lasuva pingekoorma all sisuliselt murdus. Sain aru, et minu toetus, samuti tegutsemine ebamugavates olukordades, peab kasvama. Neli aastat hiljem, teise lapse sündides, olin kohe algusest peale meie teisele väikemehele emme arvestatav konkurent. Ka ilma isapuhkuseta. On üks ütlemata hea tunne, kui tead, et pisipõnn sind vajab ja sinust lugu peab. Minu naine ütleb selle kõige kohta väga moodsalt – rohkem pehmosid mehi!

Lapsed kasvatavad meid inimestena. Olen kindlasti koos lastega muutunud pehmomaks, aga vast ka paremaks inimeseks. Vajalik annus pehmust on abiks just siis, kui näed, et need mitte väga mehelikud asjad, nagu tite mähkmetega möllamine, lapse magama laulmine, sülle võtmine ning lohutamine, vajadusel haige lapsega koju jäämine, on pere kui terviku tervise huvides vajalikud. Kui vaja, ärkan öösel, teen lapsele pai ja panen teki peale. Kõik on rahul! Naisel on ka õigus end teostada, tööl käia, sõbrannadega kohvitada, võtta puhkust lapsega haiguslehel olemisest. Head isad, olgem rohkem pehmod ja nautigem oma vilju – see on seda väärt.

Kommentaar

Evelin Ojamets
Baltikumi avalike suhete ja kommunikatsioonijuht Coca-Cola Baltics (Coca-Cola Balti Jookide AS)

„Tallinna Lastehaigla Toetusfond on Coca-Cola üks kõige pikema ajalooga koostööpartnereid. Oleme väga rõõmsad, et oleme kõik need aastad koos leidnud just selle õige toetust vajava valdkonna ja muutnud seeläbi väikeste patsientide elu pisut helgemaks. Viimased kaks aastat oleme panustanud Tallinna Lastehaigla programmi, mis tegeleb lastega, kellele vähene liikumine on kaasa toonud terviseprobleeme. Näeme rõõmuga, et lapsed on saanud abi, olles programmi läbinuna oluliselt paremas vormis ja emotsionaalselt tugevamad. Et aktiivse elustiili ja liikumise toetamine on Coca-Cola üks olulisemaid sotsiaalse vastutuse valdkondi, panustame sellisesse professionaalsesse koostöösse rõõmuga. Kindlasti leiame ka sellel aastal koostöös lastehaiglaga võimaluse lapsi aidata."

Tallinna Lastehaigla Toetusfondi eksisteerimise ja edukuse taga on inimesed

Inna Kramer
SA Tallinna Lastehaigla Toetusfondi juhataja

Tallinna Lastehaigla Toetusfondi 20. sünnipäeva aastal on õige aeg veidi ajalukku vaadata. Iga algus on raske – nii oli ka meie fondi sünd oma ajast ees. Leidus küllaga suhtumist, et riik peab inimese eest hoolitsema sünnist surmani ja kodanikualgatus, ükskõik millises vormis, oli taunitav.

Samas leidus arvukalt ettevõtteid, kes astusid esimesi samme teel heategevusele ja olid selles valdkonnas teerajajateks. Paralleelselt Estonia teatri tuluõhtutega toimusid Eesti Päevalehe kuulsad kontserdid „Kingitus kõige nõrgemale" koostöös Eesti Riikliku Filharmoonia ja Tõnu Kaljustega. Nende eestvedaja oli meie praegune patroon Evelin Ilves, tollal Eesti Päevalehe turundusjuht. „Kingitus kõige nõrgemale" oli uudne ja läänelik heategevussündmus ka selle poolest, et esimest korda uue Eesti ajaloos avaldati ajalehes annetajate nimed. Ehkki kurjemad kommentaatorid nimetasid nähtuse tõusikluseks, tunti huvi sponsorite ja piletiostjate vastu.

Tegelikult on murrangulisi, kommunikatsioonivahendeid haaravaid heategevussündmusi olnud fondi ajaloos mitmeid (ETV „Jõulutunnel", Kanal 2 „Tantsud tähtedega", ASi Selver „Koos on kergem"). 2000. aastal korraldas aga Coca-Cola lauluväljakul lastehaigla onkoloogiaosakonna renoveerimise heaks seitse tundi kestnud nonstopkontserdi „Hea päev".

Üks meie vanimatest toetajatest on aga Neste Eesti, kes hakkas lastehaiglat toetama aastal 1992, s.o veel enne toetusfondi loomist. Neste kingitav kütus on katnud kõik lastehaigla reanimobiili kütusepaagid nüüd juba 20 aastat järjest.

Üldjoontes kandis algusaastate heategevus vabatahtliku töö kuju: tasuta reklaampinnad, eetriaeg ja välireklaam. Suuremad annetajad olid firmad ja rahvusvahelised kompaniid, sest Eesti inimesed alles õppisid andma. Aastatega toetused suurenesid. Veel 2000. aastani moodustasid suurema osa fondi aastatuludest välismaalt saabunud annetused, pärast seda on suurenenud Eesti annetajate osakaal.

1999. aasta külaskäigust Tallinna Lastehaiglasse sai alguse sõprus Kanadas elavate väliseestlastest abielupaari Inna ja Aadu Randpaluga. Koos toonase peaarsti Merike Martinsoniga tegime ekskursiooni vastsündinute ning imikute- ja radioloogiaosakonda – sel ajal kogus toetusfond raha röntgeniaparaadiks. Vanapaar imestas nähtu ja kuuldu üle, aga nad leidsid lastehaigla olevat väärilise toetusobjekti. Sealsamas tegid nad oma esimese sissemakse – 10 000 dollarit (CAD) – see on märkimisväärne summa inimeste kohta, kes lihtsalt uksest sisse astuvad.

Eestis nähtust rääkisid Randpalud ka Kanadas ja said sõnumi laialikandjateks rahvuskaaslaste seas. Annetamisele hakkasid mõtlema paljud nende tuttavad – vastupidi Randpalude kartusele, et neid nende helduse pärast noomima hakatakse. Kanada ESTO-päevadel sõlmisime juba palju olulisi kontakte inimestega Eesti Abistamiskomiteest ja kohalikust Eesti ajalehest Eesti Elu.

Baltimaadesse laienenud Nordea panga asepresident Hans Dalborg otsis enne pensionile suundumist uutelt aladelt heategevusorganisatsiooni, kellele anda erruminekupeo külalistelt laekunud raha. Tema 65. sünnipäeval said kõik lastehaiglas viibinud lapsed kaisukaru. Lahke ja muheda pangahärra raha läks haigla teise reanimobiili ostmise fondi. Dalborgi vastus küsimusele, miks ta elutööd sümboliseeriva raha ära anda otsustas, oli: „Kui minul on kõik, mida elult tahta oskan, miks ei võiks ma teisi aidata?"

Töö lastehaigla toetusfondis nõuab põhjalikku suhtlemist kõigi koostööpartneritega. Olen võtnud eesmärgiks vastata kõikidele meilidele, olgu need kirjutatud millise tooniga tahes – asjaliku või tigedaga. Fondi rikkus on meie inimesed: eraisikud ja firmad, kelle panusest sõltub meie olemasolu ja ostude suurus. Meie suhtumine määrab, kas nad tahavad oma toetust jätkata. Paljudega meie tänastest toetajatest oleme tuttavad aastaid ja teistega aastakümneid. Ikka võtab fondiga ühendust inimesi, kes alles otsivad aitamisvõimalust.

Tallinna Lastehaigla Toetusfondi töö on korraldatud nii, et igal aastal lepib nõukogu kokku planeeritud tööd (ostud) ehk tulupoole, mida selleks aasta jooksul näha tahetakse. Tegelikult on meie nõukogu nimetanud seda tähiste maha märkimiseks, mis on küll distsiplineeriv, kuid sõltub ka alati majanduse hetkeseisust. Tõusuaegade optimismiharjal paisusid planeeritud tulud, ent oleme püstitatud eesmärgid ikka saavutanud. See on iga-aastane ime. Samas pole fondi ülalpidamise reaalsed kulud kunagi ületanud 20% tuludest, jäädes enamikul aastatel 10–15% piiridesse. Selles võib veenduda juuresolevaid graafikuid uurides.

Millest unistame homsesse vaadates? Tänapäeval ei finantseeri me enam akende ja uste ostmist, kuid fondi roll kallite aparaatide ostmiseks haiglale arvatavasti ei lõpegi. Loomulikult meeldiks meile enam laste heaolusse panustada, aastaid on räägitud ka vanemate hotellist haigla juures. Ääretult vajalik oleks suunata raha teadustöösse, millessegi eriti innovaatilisse ja eesrindlikku – Toronto lastehaigla juures olev fond panustab nt teadusesse väga suure osa oma tuludest.

Samamoodi, nagu fondi igapäevatöö sõltub koostööst annetajatega, sõltub see ka koostööst Tallinna Lastehaigla iga töötajaga, ja loomulikult toetusfondi nõukoguga. Kui on tugi ja mõistmine, lahenevad ka raskemad väljakutsed ja hiiglaslikemaid summasid nõudvad toetusprojektid. Üksluiseks pole fondijuhataja töö veel muutunud ega muutu ka: kui üks projekt läbi, algab uus ja veelgi huvitavam.

Kui siis kohtan positiivset tagasisidet – mõni laps või lapsevanem ütleb võlusõna „aitäh" ning näen lapsi päriselt abi saamas, olen saanud kogeda suurimat rõõmu, mida mu töö pakkuda suudab.

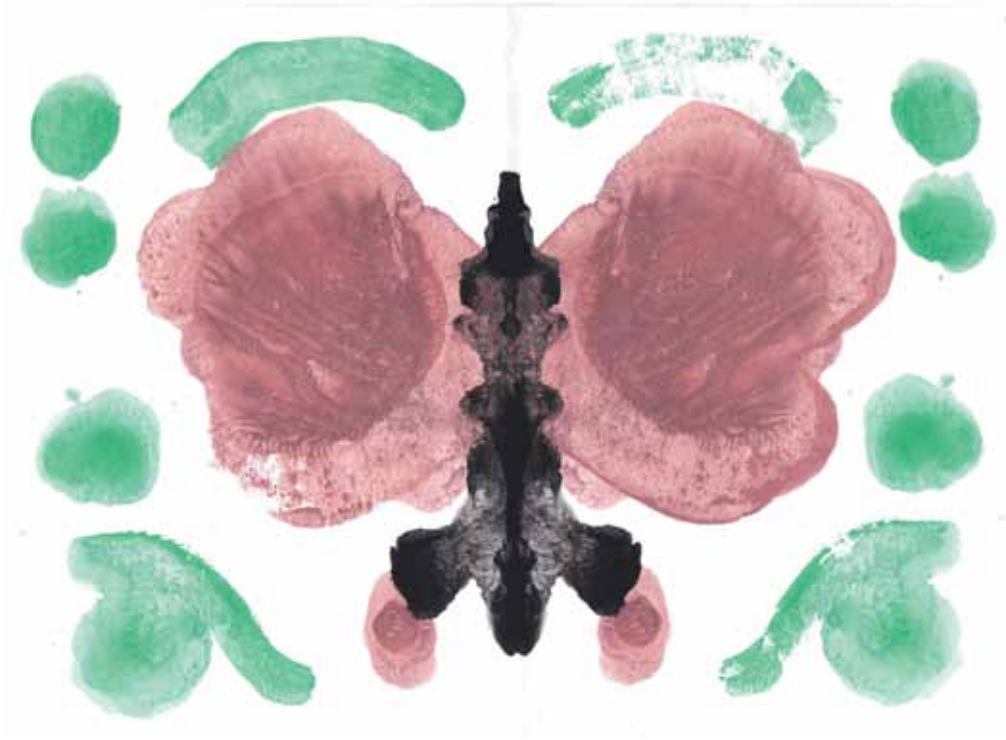

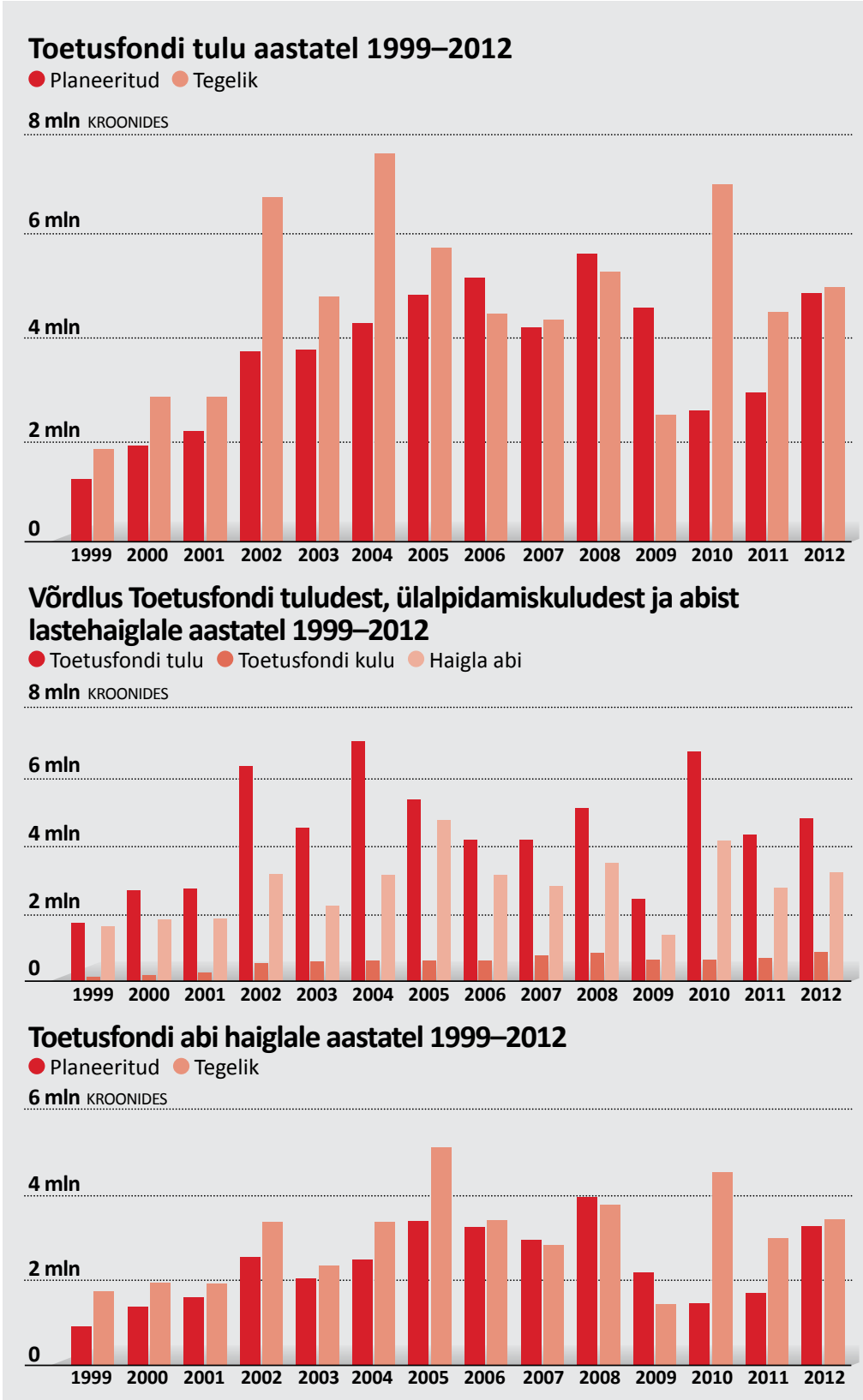

Galerii – lastehaigla päev piltides

Traumatoloogiaosakonna juhataja dr Tiit Härma töö nõuab ka tarkade raamatute uurimist.

Radioloogiaosakonna juhataja dr Aita Tilk tunneb heameelt uue röntgeniaparaadi üle.

See polegi nii mõnus!

Nüüd saab taas rahulikult pikutada.

Klounid toovad lastehaiglasse palju rõõmu ja nalja.

Täna aitab mind kõnnirobot, homme saan juba ise hakkama.

Ilon Wiklandi kingitud pildil soovivad Karlsson katuselt ja Väikevend lastele kiiret paranemist.

Kõige paremini tunneb uut EMG-aparaati dr Kaidi Lunge.

Peagi saab lastehaigla toetajate abiga taas uue reanimobiili!

Koos emaga on haiglas turvaline olla.

Tahaks juba joosta…

Kas igast heateost sünnib urmel?
Tallinna Lastehaigla seintele on ilmunud ühed väga armsad ja vahvad tegelased, kes teevad kõigil tuju heaks. Kuidas see neil õnnestub ja kes nad on? Seda püüamegi nüüd neilt endilt uurida.

Palun rääkige lähemalt, kes te olete.
Meie oleme urmelid ja me sünnime siis, kui üks inimene teeb teisele südamest head. Me oskame ka kurbust ravida... Ja vahel tegeleme ilusate unenägude loomisega.

Miks me teid varem kohanud pole?
Urmeli-rahvas on väga väikest kasvu ja seetõttu natuke pelglik.

Me näitame end inimestele ainult siis, kui ise tahame. Või siis, kui kellelgi on õnne meid kõdistada! Mõnel lapsel – lapsed on ikka tähelepanelikumad ja osavamad kui täiskasvanud – võib õnnestuda meid ka tänu sellele näha.

Kui oleme umbusklikud, tõmbame ennast kerra ja oleme kaugelt vaadates päris kirsikivisarnased. Ära siis üllatu, kui näed sügisel üksikut kirsikivi!

Kuidas teid ära tunda, millised te välja näete?
Kui sa päris lähedalt vaatad, siis on urmelid üsna inimeste moodi. Ainult selle vahega, et me pole mitte kunagi vägivaldsed ja kurjad.

Ja veel, me oleme värvilised – iga urmel on ise värvi.

Urmelid on ka väga targad ja neil on palju imelisi võimeid, näiteks tajuvad nad väga selgelt kellegi kurbust ja teevad siis kõik selle leevendamiseks.

Kas see on sarveke, kõrvake või mütsike, mis teil peas on?
Ei üks ega teine – see on hoopis tundel. Päris pisikestel urmelitel seda üldse polegi, kuid aastate lisandumisega kasvab see aina suuremaks.

Tundlasse koguneb nimelt tarkus ja elukogemus. Kui on tegemist eriti vana ja auväärse urmeliga, paneb suur tarkus tundla isegi natuke helendama.

Kui vanaks urmelid siis elavad?
Mida toredam meil siin on, seda kauem elame. Nii võib ühel vahval urmelil mööduda isegi mitusada lõbusat aastat! Aga kui urmel jääb väga-väga vanaks, rändab ta teisele planeedile, kus tema tundlast hakkab kiirgama valgust, ja ta muutub täheks.

On urmelitel on ka nimed?
Muidugi on, nimed on ju nii vahvad! Et lapsed on meie suured sõbrad, siis meeldivad meile kõige rohkem just need nimed, mis on laste pandud. Oota natuke, juba varsti saab igaüks oma lemmikurmelile ise nime panna.

On teil autosid ka?
Oi, me sõidame ringi palju kiiremini kui teie autoga – me kasutame telepordimasinat. Astud ühes kohas sisse, ja teises kohas välja. Lihtne!

Samas meeldivad meile väga loomad. Sestap ratsutame villahiirte ja kiirlindudega või sõidame rakenditega, mille ees on hiired või liblikad. Päris pisikesed urmelid õpivad ratsutama päevakoeraga.

Kust teid leida võib?
Nüüd sa juba tead seda! Kõige tõenäolisem on meid kohata lastehaiglas. Seal on meist väga suured pildid seinte peal, ja need on päris vahvad.

See kõik on aga alles algus. Ära unusta, et iga heategu, ka sinu oma, aitab meil jõuda kaugemale ning uutes ja huvitavates kohtades välja ilmuda.

TBWA

„KassiMaagia”

Eesti Nukukunsti Majas (Vene 12/Katariina käik 1b) avati rahvusvaheline nukkude näitus „KassiMaagia”, kus on esindatud üle 80 eksponaadi: nii Saksamaa, Hollandi, Jaapani, Venemaa, Ukraina kui ka Eesti autorite kassinukud.

Näitus „KassiMaagia” on heategevuslik projekt – kogu piletimüügist ja müüdud eksponaatidest saadav tulu läheb Tallinna Lastehaigla Toetusfondile.
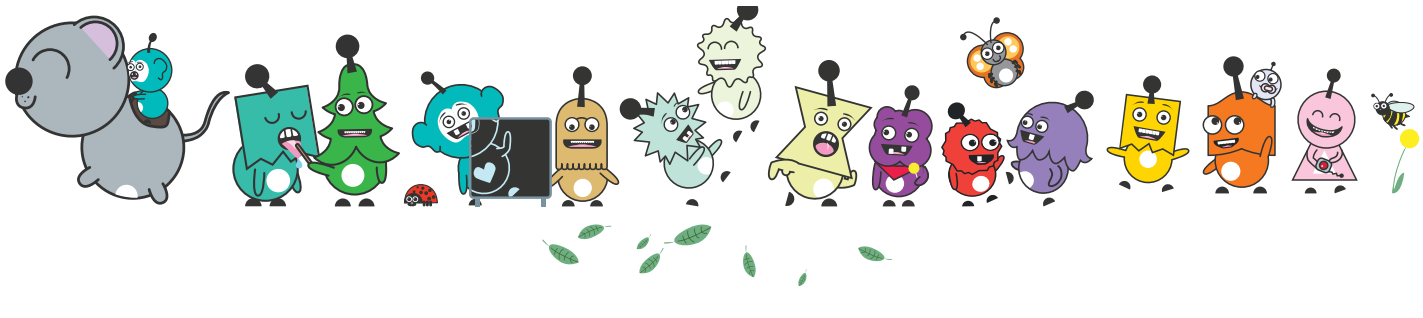
Näitus „KassiMaagia” jääb Eesti Nukukunsti Majas avatuks 28. veebruarini E–P kl 11–18.